

บทที่ 5

สรุป อธิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 3) เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 รวมจำนวน 45 โรงเรียน โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 รวมจำนวน 315 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใหม่ มีทั้งหมด จำนวน 3 ตอน ผ่านการทดสอบคุณภาพทั้งในส่วนของการหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ค่าอำนาจการจำแนกและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และผู้วิจัยนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุป ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปดังนี้

1.1.1 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์การบัญชี มีสภาพปัญหามากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

1.1.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีสภาพปัญหามากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีสภาพปัญหามากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

1.1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินธุรการ มีสภาพปัญหามากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1.2 ผลการศึกษาคือความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปดังนี้

1.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน มีความต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

1.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มีความต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

1.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินการมีความต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำสำมะโนผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สรุปดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยี

สารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไปไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยี

สารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ พิเศษมีสภาพปัญหาเหมือนกัน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีสภาพปัญหาด้านการบริหารงบประมาณเหมือนกัน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลเหมือนกัน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีสภาพปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไปเหมือนกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยี

สารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการด้านการบริหารงบประมาณเหมือนกัน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการด้านการบริหารงานบุคคลเหมือนกัน และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการด้านการบริหารงานทั่วไปเหมือนกัน

3. ผลการสังเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สรุปดังนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

1) โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนนักเรียน

2) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

1) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์การบัญชี

2) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

3) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการเงิน

4) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการเงิน

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

1) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

2) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการ

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

1) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินธุรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานธุรการ

2) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

3) โรงเรียนมัธยมศึกษาฯ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประสานงานราชการกับเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น

4) โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนา และวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวม มีสภาพปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมากและมากที่สุด สอดคล้องกันสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทอย่างมากในวงการศึกษานอกจากจะใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งผลให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อการวางแผน ประกอบการตัดสินใจ ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษา สามารถบริหารจัดการอย่างรวดเร็ว คล่องตัว และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด แต่ขณะเดียวกัน สถานศึกษาบางแห่งอาจจะยังไม่พร้อมที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการในสถานศึกษา ช่วยในการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดความล่าช้า คล่องตัวในการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาวิณ หนองใหญ่ (2548) พบว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อการวางแผน จะช่วยให้องค์กรนั้นๆ สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ เรณู บัวศรีจันทร์ (2545) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ซึ่งความสำคัญของข้อมูลและการใช้ข้อมูลจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียน มีสภาพปัญหาและความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จุดมุ่งหมายหลักของการบริหารจัดการในโรงเรียน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการพัฒนา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้หนึ่งในงานบริหารการจัดการด้านการบริหารงานวิชาการนั้น คือ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียน ทำให้ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่านักเรียนอยู่ในระดับใด เพื่อให้ผู้บริหาร และครูใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดการกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการภายในโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทอย่างมากในการดำเนินงาน ช่วยให้การดำเนินงานด้านการวัดผลประเมินผล สะดวก รวดเร็ว ในการประมวลผล และการจัดเก็บ สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันโรงเรียนที่ขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในงานดังกล่าว งานด้านการวัดผลประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนล่าช้า เกิดปัญหาในการประเมินและประมวลผล ในการรายงานผลและการจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระเบียบ สืบค้นล่าช้า เกิดความผิดพลาดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาญ ยอดประทุม (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและงานวิจัยของณัฐวุฒิ ธีรปรเมศวร์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เกี่ยวกับงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการนำเสนอผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการปฏิบัติในระดับมาก

2) ด้านการบริหารงบประมาณ ผลการวิจัย พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์การบัญชี มีสภาพปัญหาและความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่ง

เป็นหน่วยงานต้นสังกัดได้มีนโยบายให้ทุกโรงเรียนได้ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสาร การสอบราคากลาง การเปิดซองประกวดราคา ตรวจสอบพัสดุ ครุภัณฑ์ จัดทำแผนงบประมาณประจำปี และการจัดทำบัญชีการเงิน ที่สามารถตรวจสอบได้รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียน ผู้ที่ปฏิบัติงานดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารพัสดุและสินทรัพย์การบัญชี ซึ่งในการสรรหาบุคคลที่มีความสามารถดังกล่าวยังหาผู้ที่มีความสามารถดังกล่าวได้น้อย รวมทั้งยังไม่มีให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลในงานการบริหารพัสดุและสินทรัพย์การบัญชีอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2544) ได้ศึกษาสถานภาพความพร้อมในการใช้คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตการขาดแคลนงบประมาณ แหล่งเงินทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียนว่า ปัญหาสำคัญ คือ การขาดแคลนงบประมาณ และงานวิจัยของ จันท์ บุญตา (2550) ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาด้านงบประมาณเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับมากที่สุด ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ในการบริหารงานต่างๆ ภายในโรงเรียน

3) ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัย พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานของสถานศึกษาในปัจจุบันมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในด้านการบริหารงานบุคคล การรับส่ง และการจัดเก็บเอกสารด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เครื่องคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษายังขาดประสิทธิภาพในการรองรับการจัดเก็บข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล เช่น ในปัจจุบันได้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลบุคลากร รวมทั้งข้อมูลนักเรียน และผู้ปกครองซึ่งมีจำนวนมาก นอกจากนั้นอาจมีสาเหตุจากบุคลากรไม่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ทำให้การใช้งานจากเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้ปัญหาการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพฑูรย์ จับอันชอบ (2549) พบว่า โรงเรียนขาดแคลนบุคลากรที่มีวุฒิ ด้านคอมพิวเตอร์ หรือ ICT ซึ่งบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์นั้น ควรได้รับความรู้ในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซ่อมแซม

และบำรุงอุปกรณ์ และงานวิจัยของ ดลเดช พิทักษ์เขตต์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร วิทยาลัยการอาชีพฟาง พบว่า ควรมีการจัดตั้งทีมงานและควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ เพื่อให้มีความรู้ในการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัย พบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานธุรการมีสภาพปัญหาและความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การรับและส่งหนังสือทางราชการ ระหว่างสถานราชการอื่นๆ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะช่วยลดเวลา และค่าใช้จ่าย เพื่อเดินทางไปรับและส่งหนังสือทางราชการ แต่เนื่องจากว่าทางโรงเรียนยังไม่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรที่ขาดความรู้ และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีศักยภาพที่เพียงพอสำหรับการรองรับการติดต่อสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540) การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศในงานบริหารงานทั่วไปมีความสำคัญมาก คือ ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ สะดวกรวดเร็ว และช่วยการดำเนินงานได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีไพโร คักศิ์รุ่งพงศากุล (2549) กล่าวว่าก่อนที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในงานบริหารงานทั่วไปนั้น การจัดเก็บเอกสารต่างๆ รวบรวมอยู่ในแฟ้มเอกสาร ข้อมูลที่ต้องการอาจอยู่ในแฟ้มเอกสารหลายแฟ้ม ทำให้การค้นหาข้อมูลจากแฟ้มเอกสารเหล่านั้นมีความล่าช้า แต่เมื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จัดเก็บเอกสารต่าง ทำให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น ส่งผลให้การจัดเก็บข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครู มีความรู้ความเข้าใจและได้รับข่าวสารจากหน่วยงานต้นสังกัดเหมือนกัน เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมให้ผู้รับผิดชอบทุกฝ่าย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการในโรงเรียน สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายสู่สำเร็จ และยังเป็นงานที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ จึงส่งผลให้ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญญา สัพโส (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 สกลนคร เขต 2 พบว่า สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 วิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มี
 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน
 ไม่แตกต่างกัน และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พันทิพย์ ภูติยา (2550, บทคัดย่อ)
 ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมือง
 สกลนคร ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น
 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในโรงเรียน สังกัด
 สำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองสกลนคร และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เพราะปัจจัยที่ทำให้แตกต่างอาจเป็นเพราะว่า จำนวน
 นักเรียนในโรงเรียนเป็นตัวกำหนดขนาด และงบประมาณจัดสรรจากกระทรวงศึกษาธิการ
 ตามรายหัวของเด็กนักเรียน อีกทั้งจำนวนเด็กนักเรียนยังเป็นตัวกำหนดจำนวนครูผู้สอน
 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและที่สำคัญที่สุดเป็นตัวกำหนดงบประมาณในการบริหารโรงเรียน
 โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพปัญหาด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการด้าน
 การบริหารงานวิชาการมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2542 หมวดที่ 9 ว่าด้วยของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2542,
 หน้า 19-20) มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยี
 สารสนเทศที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งให้ทุก
 โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้ามาช่วยในการจัดการศึกษา โรงเรียน
 ขนาดเล็กอาจเล็งเห็นถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารงานวิชาการสนองนโยบาย
 กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
 และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ทัดเทียมโรงเรียนขนาดใหญ่กว่า ด้วย
 เหตุนี้จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กจึงมีสภาพปัญหาและความต้องการ ในการบริหารจัดการ
 เทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
 ชาญ ยอดประทุม (2551) ได้ทำการศึกษา สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน
 สถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่
 รับผิดชอบงานสารสนเทศในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพ

ปัญหาในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจมีเหตุผลคล้ายกับโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ต้องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จ คือ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา วรณพิรุณ (2545) โรงเรียนที่ครูขาดโอกาสในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ทำให้ครูขาดทักษะ ความรู้และโอกาสจัดทำและพัฒนาเนื้อหา ขณะเดียวกัน โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความต้องการในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา มากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ นอกจากนี้โรงเรียนดังกล่าวมีความต้องการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เหมาะต่อการนำมาบริหารจัดการในงานด้านต่างๆ ภายในโรงเรียนอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ครูและนักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว การบริหารจัดการงานด้านอื่นๆ เกิดความคล่องตัว มีการเรียกใช้ จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ และรวดเร็ว อาจมีปัจจัยอื่นเพิ่มขึ้นมาเพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยใช้งบประมาณเข้ามาช่วยสนับสนุน อาทิเช่น การต้องใช้งบประมาณในการจัดส่งครูเข้ารับการอบรมในสาขาที่ต้องการพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อนำความรู้กลับมาพัฒนาองค์กร นำงบประมาณมาจัดซื้อ จัดจ้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ให้พร้อมสำหรับพัฒนาให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช เตียงเจริญ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า การบริหารงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในการจัดการแบบมุ่งเน้นผลงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2544) ได้ศึกษาสถานภาพและความพร้อมในการใช้งานคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ได้สรุปปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียนว่า ปัญหาสำคัญ คือ การขาดแคลนงบประมาณ

3. แนวทางการการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนนักเรียน และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์การบัญชี และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้เงิน
- 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินธุรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานธุรการ และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรมีการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในงานวัดผลและประเมินผล เทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิชาการ จัดแหล่งสืบค้นข้อมูลไว้บริการให้แก่ ครู และนักเรียนที่ต้องการสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาสื่อและนวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ควรศึกษาคุณลักษณะของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับการใช้งานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา และจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ควรศึกษาถึงความต้องการของเจ้าหน้าที่ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน การจัดอบรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับภาระงานที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรมีการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานธุรการ ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งต่อไปควรเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ในประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัย

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้สูงขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยในประเภทของสถาบันการศึกษาอื่นๆ อาทิ โรงเรียนระดับประถมศึกษา วิทยาลัยที่เปิดการสอนในระดับ ปวช. และหรือ ปวส. เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนให้การใช้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น